

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Boj ali mir?

II.

Ravnotako velikokrat na laž postavljena je druga trditev, da narodna stranka z vso silo pobija zadrüge. Res je, ona pobija konsumna društva, kjer so nepotrebna ter obrtnemu in trgovskemu stanu le kvarljiva, kmetu pa v nikako korist. Nasprotno jih pa ustanavlja, kjer so potrebna in jih je prej začela snovati, kakor katoliško-narodna stranka, n. pr. prvo uradniško konsumno društvo v Ljubljani, katero sedaj vodijo liberalci, ki niso tako trdosrčni, da bi izgnali iz njega klerikalce ali Nemce. Kdo je prvi začel snovati po Slovenskem posojilnice? Gospoda Lapajne in Miha Vošnjak sta ustanovila veliko število posojilnic in hranilnic, ko se klerikalcem še sanjalo ni o Reiffeisnovem sistemu. In če bi klerikalci ne bili postali coklja pri tem domoljubnem delu, vsaka vas bi že sedaj imela svojo posojilnico, sicer ne vse po Reiffeisnovem sistemu, većinom pa vendar. Vsaj tudi vaše niso strogo tega sistema, kar je deželni odbor uradno dognal in v javni seji povdarjal. Kdo sanuje mlekarke zadrüge? C. kr. kmetijska družba in liberalci. In iz hvaležnosti zato ste ji podstavili nogo, da bi bila padla. Boj proti tej velekoristni družbi edino radi tega, ker se je uprla Šušteršičevemu naskoku pri predzadnjih volitvah, je v nebo vpijoč greh in je že veliko več škode naredil kranjskemu kmetu, kakor more vaša gospodarska zveza popraviti v dvajsetih letih. Kaj je storila gospodarska zveza dobrega? Razcepila je naše moči in jih še cepi, drugega pa nič. Zapeljala je letos zadrüge v kupčijo s fižolom, in glejte, da nobena ne falira radi tega. Nevarnost je velika.

Sedaj pomislite, kolike vrednosti je nadaljnja trditev «Slovenskega Lista», da bi bilo za katoliško stranko, ako odstopi od svojih načel toliko, kakor zatajiti vero in izdati narod na milost in nemilost tujemu kapitalu. To je frivolna trditev in ni dokazana. Pač pa lahko trdimo, da bi se bilo s kapitalom, katerega je katoliška stranka Slovencem ugonobila s tem, da je iz trte izvila ta neznošni boj, katerega potrebo je šele kardinal Missia dognal, več koristnega storilo za slovenski narod in njegovo prosveto, kakor z vsemi katoliškimi konsumnimi društvi,

posojilnicami in gospodarskimi zvezami i. t. d. Vse te naprave so ena in tista pod vrhovnim poveljstvom dr. Šušteršiča in če se polom prične korenito le pri eni, majalo se bode pri vseh. Bog nas varuj te nesreče. Hujša bi bila kakor za časa banke Slovenije. To bi bila lepa rešitev iz pesti tujega kapitala.

Preostaja torej le še, da liberalna stranka sprejme katoliška načela, trdi «Slovenski List» dalje in nadaljuje: «Kadar bo ta stranka postavila načelo, da se mora vsak Slovenec v svojem mišljenju dati voditi katoliški dogmatiki in v svojem delovanju katoliški morali, kadar bo pripoznala potrebo zadržne organizacije med Slovenci, in ko bomo vsi Slovenci eno, tedaj bo zavladal med nami mir.» Jaz pa pravim in sem gori že dokazal, da slovenski liberalci ravno tako, če ne bolj mislijo po katoliški dogmatiki in delajo po katoliški morali, kakor vsi «Slovenski Listi», «Slovenci» in «Domoljubi» skupaj; zadržne organizacije pa tudi ne ovirajo, pač pa podpirajo, kjer je potrebna. Torej so dani vsi pogoji za mir, le katoliško časopisje naj reče enkrat: «Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa», kakor neshetokrat pred oltarjem in mir bode. Prava katoliška dogmatika in prava katoliška morala je tudi nam liberalcem sveta, ne pa laži-dogmatika in laži-morala mlečozobnih kapelanov, ali pa tista sv. Alfonza Liguorija, ki je taka, da jo predsednik državne zbornice ne upa brati v javni seji, da izbeže izkušeni parlamentarci pred njo, ker se boje, da se ne pohujšajo v svojih starih letih. Lepa mora biti ta morala, katera so konfiscira od ljubljanskega sodišča in se ne sme brati v državnem zboru. Učite nas deset božjih in pet cerkvenih zapovedi, razlagajte nam evangelij v poljudni besedi, in več koristnega boste storili, kakor če zabavljate raz leco čez liberalne liste, učiteljstvo in brezversko šolo ter razlagate dogme in moralo, katere nikdar razumeli niste in razumeli ne boste. K temu je treba malo več študij, kakor lemenat.

Naša sloga.

(Dopis s slovenskega Štajarja.)

Konec.

Na slovenskem Štajarskem imamo precej tovarniškega gospodarstva. Veliko moderno izgojenih delavcev imamo, veliko v delavskih organizacijah nahajajočih se premo-garjev. Naša mesta so precejšnja. Imamo opraviti z znatno socialno-demokratsko stranko. Duhovniki so sicer

hoteli nekaj vmes poseči s krščanskim socializmom, pa delavci so kmalu izprevideli, da z mojstri in duhovniki v načelnstvu ne gre. Krščanski socializem plava po Dravi in Savi. Ti ljudje niso prijatelji duhovščine. Naši domoljubi imajo v delavcih drugo zapreko. Ta bo leto za letom večja. Ti delavci so prve lastovke ustajajočega novega, socialnega gospodarstva, in njih število raste povsod drugod in tudi pri nas. Imajo namreč tiste nazore, tiste koristi, tisto šolo in tisto svetovno naziranje.

Gmotne skrbi stopajo v ospredje. Tovarna uničuje staro obrt, socialne organizacije izločajo iz gospodarstva trgovca ter drugega posredovatelja med konsumentom in producentom. Gospodarske podlage so postale nestalne. Navdušenje gineva za narodne ideale, potreba znanja svetovnega jezika raste med manjšimi narodi, ker morajo ljudje za kruhom v daljni tuji svet. Vsakega lahko zadene, da mora v tuji svet. Vestfalsko in Gorenje Štajarsko vesta dosti povedati o slovenskih Štajarcih. — Naša mladina v mestih mora občevati z mladino odtujencev-Nemcev. Malo jih pride v krušno delo, da bi bili prav gorki domoljubi. In uradniška kariera! — Slovenec nima upanja priti višje. Pri vsakem imenovanju Slovenca zarjovejo nemški meščani. Vlada ne sme dražiti Nemcev, duhovniki in njih privrženci hočejo od vlad koristi zase in zato molčijo.

Tako je pri nas. Čuditi se je, da se pri nas tudi krha sloga med posvetnjaki in duhovniki! Nič nenaravnega se ne da vsiliti na svetu za dolgo časa. Dva različna duševna gospodarska kroga: Razdraženost mora nastati, ko naši duhovniki po navodilu kranjskih začno med kmeti s štacunskim konsumom. S temi zadenejo tudi narodne meščane. Šušteršič piše v «Slovencu», da se morajo slovenski kmetijski poslanci ločiti od mestnih. «Slovenec» riše mestne volilce in poslance kot neke sovražnike kmeta. Kdo izmed slovenskih meščanov bo to mirno gledal? Vemo, da se mora kmetiji pomagati na noge in dobro bi bilo, da bi kmetje pošiljali dobre svoje kmete kot poslance v deželne zbornice in državni zbor, ker bodo leti vedeli prijeti stvar na pravem kraju; ali ravno tako se razume samo ob sebi, da meščanski poslanec v po večjem agrarnih deželah ne more biti in ne bo nasprotnik kmetiskemu, ker, če ima kmet denar, ga ima tudi meščan. Sovraštvo netiti med kmetiskimi in meščanskimi poslanci, je zrastle na zelniku klerikalstva. Klerikalec ve,

PODLISTEK.

Kranjska nacionalna garda (narodna straža).

Po podatkih starega gardista spisal Rudolf.

Dalje.

V kratkem času se je nabralo nad 1000 goldinarjev. S tem denarjem se je naročilo godbeno orodje, nekaj obleke in orožja. Velikonočno soboto je garda nastopila prvič popolno opravljena, a še brez godbe. Oprava je bila takale: klobuk, kakršnega so imeli orožniki do leta 1900 samo s to razliko, da je bil levi okrajek zasukan navzgor, ter je imel tam zataknen pokonci stoječ žimnat čop; častniki so pa imeli namesto čopa peresa. Suknjo so imeli višnjevo z dvema vrstama belih oziroma srebrnih gumbov; imela je stoječ ovratnik in rdeče obšive; hlače so bile sive z rdečim všivom (paspulom) ob straneh. Meči so segali gardistom do tal.

Gardisti so tistega dne nastopili prvokrat stražo pred mestno hišo takoimenovano «Hauptwache». Vsled tega preprosto ljudstvo mestno hišo še dandanes nazivlje «havboht». Čez dan je bilo pri tej straži v službi vedno 6 do 10 mož, kateri so zvečer šli patrolirat po mestu in najbližji okolici. Ko so se vrnili, prevzel je stražo zopet drugi oddelek. Ti obhodi straže so bili potrebni posebno v okolici, ker so se mnogokrat širile govorice

da je klerikalni kašti bil in bo, dokler ga še kaj bo, sovražnik meščan. Na uboj meščanstva vse to cika, kakor tudi za naše kmetijske gospodarske razmere še dolgo ne pripraven štacunski konsum. Vpraša se tedaj naše domoljubno meščanstvo, komu pravzaprav koristi njegovo domoljubno delo, složno z duhovnikom?

Življenje med narodnimi Slovenci pri nas tedaj ne more biti prav veselo. Toliko nas je Slovencev na slovenskem Štajarskem, kakor na Kranjskem. A naš rojak Aškerc mora na Kranjsko bežati, da dobi tam kos kruha. Literarno delo pri nas! — Ne vprašajte po njem!

Tu imate nekaj razlogov za to, kar v slednjih letih pri nas vidite. Tudi naš kmet se začne vpraševati, ali bo le dajal premogarje za tujino, ali so mu sojeni boljši časi v domačem kotu. In ta večna lajna mu preseda. x+y

V Kranju, 16. marca.

Državni zbor je v minulem tednu pokazal, da je vendarle mogoče še pametno delo. Mladočehi so, kakor poročajo listi, vsled prigovarjanja vlade opustili za nas Slovence toli kvarno obstrukcijo. Za to so seveda od vlade dobili neke koncesije, ki pa še ne smejo priti v javnost. V minulem tednu je bil določen naslednji program: Predloga vojaških novincev, predloga o žganjarini in investicijska predloga.

Hrvatska zmaga v Dalmaciji. Pri dopolnilnih deželnozborskih volitvah v Dalmaciji so Hrvatje odvezeli Srbom tri mandate.

V Macedoniji postajajo Turki vedno drzovitejši nasproti kristijanom, katerim plenijo premoženje, love krščanske žene in dekleta ter jih vlačijo v svoje hareme. Prebivalstvo je seveda močno razburjeno.

Na Portugalskem so bili v zadnjem času veliki izgredi proti duhovnikom, kakor v sosednji Španiji.

Dopisi.

Z Lancovega, 10. marca. (Deputacija občine Lancovo v Boštanj.) Prve dni tega meseca šla je deputacija občine Lancovo v Boštanj, da izroči svojemu častnemu občanu, č. g. Antonu Berčetu diplomu. Zastopništvo občine je ob tej priliki povdarjalo, kako velike zasluge si je g. župnik pridobil za občino, kako vseobče se mu jih priznava in se ga spoštuje kot vrlega narodnjaka. Hiša Meršolova je bila stara in izmed največjih

po mestu, da se klati cela tropa vojaških beguncev po «vojvodnem gozdu», ki ga danes nazivljejo «vudni» ali celo «udni boršt», in ker so bile vse pristave okolu mesta lesene, ter se je bilo bati kakega požara. Ljudstvo je nazivajo te begunce «rokovnjače», dasi to niso bili pravi rokovnjači. Govorilo se je, da imajo s seboj tudi svoje družine, da celo svojega duhovnika in da nameravajo neko noč napasti mesto.

Ti klativitezi so se skrivali po duplinah v pečeh kokrinih bregov; nameravanega napada na mesto vendar niso izvršili, bržkone iz strahu pred narodno stražo.

Če je patrolja prijela kakega postopača, privedla ga je na glavno stražo; drugo jutro so ga privedli pred komisarja, kateri mu je prisodil 25, po potrebi tudi več leskovk na oni del telesa, ki je za sejo, ter ga po izvršitvi tega človekoljubnega dela odslovil; ako je bil pa videti sumen, dal ga je odvesti v zapor. Te sodbe vršile so se v pisarni, kjer so bili združeni vsi tedanji uradi: glavništvo, sodnija in davkarija, namreč na vogalu, kjer je dandanes glavna trafik. Kdo bi si mislil, da so morali prednamci okusiti toliko bridkega v teh prostorih, kjer se nam sedaj nudijo fino dehteče smodke. Se nadaljuje.

Kaj počno Buri?

Dasiravno je ves svet prepričan o izredni hrabrosti junaškega naroda burskega, vendar ni bilo misliti, da bi mogel taisti izvojevati si z mečem svojih pravic od

nejših hiš na Gorenjskem in iz tega rodu je delovalo v zadnjih 20. letih oziroma še deluje osem duhovnikov v ljubljanski škofiji. Omenjen bodi † blagosrčni g. kanonik Meršol Matej. — Vsled nesreč je hiša padla, a božja previdnost izbrala si je g. slavljenca za vzdržatelja mnogobrojne družine, zato pa ga je tudi obdarila s potrebnimi lastnostmi: s požrtvovalnostjo, samozatajevanjem in blagosrčnostjo. — Gospod župnik je sprejel diplomu, ki mu bo dokaz preiskrenih vezi z domačo občino, dokaz, da ga domači občani umejo in cene njegovo delovanje in to mu je v veliko uteho, obenem pa v spodbudo, i nadalje nositi prevzete skrbi in delovati za prosveto slovenskega naroda. — Ob tej priliki mogla se je deputacija prepričati, da je Boštanj res dvakrat lep. Pokrajina je krasna: lepe doline, rodovitno polje, bogati gozdi in vzgledni sadni vrti — pa vinske gorice! V sadjarstvu je Gorenjska v zadnjih letih lepo napredovala, ali Dolenjci so veliko pred nami. Zanimive so pa vinske gorice! Vino, kakršno rode posebno novi nasadi v Boštanju, je res dragoceno; pridelek iz župniških vinogradov je tako sladak, da ne bi nihče mislil, da je to rodila Dolenjska. Zato pa pozivljemo gorenjske gostilničarje, naj skrbe, da se bode točila v njihovih gostilnah pristna dolenjska kapljica! Drugo, kar krasí Boštanj, je lepa sloga, katera druží župljane; v prijaznosti žive med seboj in delujejo uspešno v svojem poklicu. Duhovščina, učiteljstvo in razni zastopi, pa graščine z inteligenco in preprostimi domačini, povsod vlada neka zaupna udanost. Da, kjer vlada taka ljubezen, tam uspeva dušno pastirstvo in šola, tam se blaži ljudstvo in napreduje vsestransko. Boštanj bodi nam Slovencem vzor! Slava našemu častnemu občanu, v dvakrat lepem Boštanju! Slava vrlim Boštanjcem!

Iz predoseljske fare. V nedeljo dne 3. t. m. je priredila tukajšnja kmetijska podružnica pri g. S. Kmetu na Kokrici shod, na katerem je imel družbeni ravnatelj gosp. Pirc kmetijski pouk. Govoril je o splošnem kmetijstvu in pripoznatí moramo, da smo enakega pouka zelo potrebni in bi ne škodovalo, ko bi vsaj pet- ali šestkrat na leto slišali kaj takega. Posebno kar se tiče živinoreje, vzpodbujal je kmete k izboljšanju tiste z dobrimi plemenskimi biki, s pravilnim krmljenjem i. t. d. Opozarjal jih je na nedostatke pri živinoreji posebno pri molži, kateri se pogosto dogajajo, in na katere se na-

zatalce - Angležev. Kajti Angleži so danes ena prvih velevlasti na svetu, in angleška država bi bila v stanu podvreči si za drago domovino in zlato svobodo boreče se Bure, ko bi jih imela doma. V istini so tudi Angleži žrtvovali milijone in milijone goldinarjev v vojne namene. V svesti so si, da bi ne bili nikdar pričeli vojne, ko bi bili vedeli, da bo trajala tako dolgo in jim požrla toliko tisočakov. Začelo jih je skrbeti, da se Buri — čeravno majhni po številu — ne dajo kar tako ugnati v kozji rog. Velika bojevitost Angležev je nakrat pojenjala.

Pred kratkim so se vršila mirovna pogajanja med angleškim lordom Kitchenerjem in burskim generalom Botho. Sešla sta se neki na topovem hribu pri Midelburgu. Kitchener je Bothi dovolil osem dni premirja, da se more posvetovati z drugimi burskimi poveljniki. Vojna se vzlic temu še vedno nadaljuje. Dosedaj še ni jasno, ali se podaja Botha le za svojo vojsko ali v imenu vseh Burov. Angleški listi priznavajo, da je vlada pripravljena odnehati v vseh svojih zahtevah, zato ponuja Burom najugodnejše pogoje..

Dewet je še vedno v Kaplandiji, Krulzinger je zavzel Pearston, vjel vso posadko ter zaplenil okoli dvajset tisoč patron, mnogo konj in živil. Dne 5. t. m. je naskočil Bur Scheeper s 300 možmi mesto Aberdeen, dne 6. t. m. pa so napadli Buri mesto Maraisburg, Delaray se je spravil nad Lichtenburg.

vadno premalo pazi, ki pa so velikega pomena. Kar se tiče mleka, moramo gosp. govorniku pritrditi, da se na tisto premalo pazi in premalo ceni. Konečno je omenil, naj bi se tu ustanovila mlekarska zadruga, kar bi donasalo kmetom lepe dohodke in bi bilo za kraj velikega pomena. Govoril je nadalje o poljedelstvu in sadjarstvu. Prideloval naj bi se samo tiste poljske rastline, ki so neobhodno potrebne in ki se splačajo, kajti naša žita, katera kmetovalec pridela s trudom, ne morejo tekmovali z žitom drugih dežel, kjer se prideljujejo s stroji. Sadjarstvo je pri nas še jako zadej. Sicer se ne more našemu kmetu očitati lenobe, nasprotno, priden je naš oratar, toda pouka mu je treba. Brati mora, brati kmetijske knjige in časopise. V svrhu, da se sadjarstvo poživí in razširi, priporočal je gosp. govornik, da se napravi podružnična drevesnica, in bi se na ta način prišlo do dobrih vrst, in sicer naj se ne goji veliko vrst, ampak malo in tiste prave. Opominjal je, naj se z večjo vnemo primejo sadjarstva, za kar se dajo doseči lepi dohodki, in da se da napraviti poštena pijača iz sadja, katera naj bi nadomestovala tisti smrdljivi «špiritus», za katerega se toliko izda, ne koristi pa nič, temveč škoduje na duši in na telesu. — Nedostaja prostora in časa, da bi mogel vse popisati, kar je gospod govornik povedal. Povedal je veliko temeljitega. Vsi poslušalci so bili zadovoljni in dasi je trajal pouk dve uri, bil je vsem prekratek. — Udeležilo se je pouka precejšnje število mož in fantov. Nekateri seveda tudi iz radovednosti. Lahko bi bila pa udeležba še večja. Iz vasi Predoselj se je bilo nadejati še največ poslušalcev, toda — glej in strmi svet — predoseljski možje ne potrebujejo kmetijskega pouka. Kaj še, saj so dovolj pametni (!), prišla sta dva iz cele vasi, četrť ure daleč, iz vasi, ki ima blizu 70 hiš. Drugi so pa šli rajše na šnops, saj niso fajmošter rekli, da bi morali iti poslušat tega «škrica». Če pa reče fajmošter: «Jutri morate iti volit in morate volit vsi Šuštersiča», bodo pa šli vsi in volili, dasi ne vedo, nosi li tisti, ki ga volijo, hlače ali krilo. Da se niso udeležili pouka, so se gotovo zbalí župnika ali pa so že naprej vedeli, da jih bo gospod govornik okrcal zaradi šnopsa, tistega pravega zelenega hudiča, katerega se toliko izpije. Odpraviti tisti prokleti šnops in vpeljati pošteno pijačo med ljudi, to naj bi bilo geslo naših duhovnih gospodov, ne pa prepovedovati tistega «brezverskega» «Gorenjca», kakor ga imenujejo, prepovedovati in zabavljati čezenj. Dosegli bi boljše uspehe kot pri zabavljanju čez ta koristni list. Pri nas na Kranjskem je res čudno. Tukaj je vse mogoče, smeš biti pijan, da se po blatu valjaš kakor hrvaški ščetinar, smeš kaj drugega napraviti, kar je prelomljenje božje zapovedi, pa nimaš greha, seveda če tuliš in tuliš v klerikalni rog. Ako pa vzameš v roke «Gorenjca», imaš pa smrten greh. Radovedni smo, jeli še kje drugje tako kot na Kranjskem; menda samo na Španskem še. Upati pa je, da bo že kedaj boljše, da se bode tudi naš kmet izbudil iz spanja in se otresel verig, ki ga vežejo.

Z Bleda. Blejska občina še vedno tiči pod nemškimi jerobstvom! Tako si mora misliti tujec, ki pride v naše letovišče in vidi okrog po vaseh vaše table z nemškimi napisi na prvem mestu. Zato ni čudno, da se tukaj poleti čutijo nemški heilovci tako domače in pogumno, da večkrat začno glasno kričati svoj divji «Heil!» Prebivalci blejske občine pa niso Nemci, temveč Slovenci. Nemcev, ki imajo tukaj svoje letoviške hiše in vedno tukaj žive, je jako malo. Tudi naš občinski zastop sestoji iz slovenskih članov. A zakaj še sedaj trpe blejski Slovenci, da se njih materin jezik tako sramotno prezira? Ali jim res manjka zavednosti, da ne spoznajo, kako poniževalno je to zanje. Na Dunaju nemški poslanci pri vsaki priliki na najpredrznější in najsurovejši način izživajo in zasramujejo avstrijske Slovane, ter bi jim radi odvzeli še tiste male pravice, katere so si priborili v teku dolgih let z velikimi brezštevilnimi žrtvami; a naši ljudje doma svojim sovražnikom na ljubo malomarno dopuščajo zaničevanje slovenskega jezika tudi tam, kjer bi to lahko preprečili. Kako pa delajo v tem oziru Nemci, je znano. Posnemajmo jih in neustrašno pokazimo vselej in povsod, da znamo čislati svoj materin jezik, ako ho-

čemo, da bodo ta jezik spoštovali tudi tuje in ako mu hočemo kdaj izvojevati tiste pravice, katere mu gredo!

Občinske volitve v Kranju.

(Dopis iz meščanskih krogov.)

Dalje.

Naše mesto ima tako kanalizacijo, kakršne menda razun Ljubljane nobeno mesto na Kranjskem. Vse mestne ulice imajo primeren tlak in kar se pri sedanjih razmerah more storiti, stori se tudi za razsvetljava. Tekom zadnjih desetletij preskrbeli so se krasni nasadi v mestu in okolici. Napravila se je mestna kopel in število prebivalcev se je zdatno zvišalo.

Pa ne samo glede navadne uprave je bilo mestno gospodarstvo dobro, ampak vršile so se tudi izvanredne investicije, ki zajamčijo razvit in blagostanje mestu tudi za prihodnje samo, da se vzdrže in primerno negujejo.

Pridobila se je višja gimnazija in ustanovila se je mestna hranilnica. Oba zavoda se v korist mesta lepo razvijata in pospešujeta promet v mestu. Seveda je bila potreba za vse to, posebno za stavbo krasnega gimnazijskega poslopja izvanrednih denarnih žrtev. In vendar plačujejo danes kranjski meščani manjše občinske doklade, nego jih plačujejo njih sosedje v bližnjih mestih in trgih za tekoče opravke.

Nič manj važni pa so projekti, katere ima občinski odbor v delu in ki se bodo le izvršili, če se to delo ne prekine.

To je v prvi vrsti vodovod. Po izvanredno intenzivnem delu se je posrečilo pridobiti sodelovanje prizadetih vasi, izvršiti načrte in zagotoviti si deželno podporo. Kakor hitro se osigura še državna podpora, ki je nedvomna, če državni zbor začne resno delovati, lahko se bo začelo z delom in izvršila se bo naprava, ki bo za mesto in njegov razvitek nepopisne vrednosti. Z vodovodom se bo mesto do cela preporodilo, odstranjeno bodo zavire, ki so sedaj na razširjenju mesta na potu, njive na kranjskem poiju postale bodo stavbeni prostori.

V načrtu pripravljena je mestna klavnica.

In ker se je celo zgodilo — kar se na prvi pogled vidi neverjetno — da se je zaradi mestne klavnice hujskalo proti občinskemu odboru, naj se tu nekoliko pomudimo.

Vprvo naj omenimo, da je napravo nove klavnice zaukazala mestni občini vlada iz zdravstvenih ozirov. Tisti torej, ki so se zaradi mestne klavnice zadirali v občinski odbor, storili so to ali iz nevednosti ali pa iz hinavščine v dvojnem oziru. Ker je naprava nove mestne klavnice iz zdravstvenih ozirov potrebna, moral jo bo gračiti vsak občinski odbor, naj bo voljen Peter ali Pavel.

Hinavsko pa je tudi postopanje, če se skuša razširjati mnenje, da bo naprava nove klavnice obtežila davkoplačevalce, da je nepotrebna in le šikana za meščane.

Taka argumentacija je le špekulacija na nerazsodnost volilcev. Naprava nove klavnice meščanov v denarnem oziru nikakor ne bo obremenila. En del stavbinega kapitala je že prihranjen, en del se bo skupil iz prodaje mestne vojašnice, približno polovica stavbenih stroškov pokrila se bo potom posojila, ki se bo amortiziralo.

Da pa je lepa, z vsem modernim komfortom opremljena klavnica iz zdravstvenih ozirov velika dobrota za vsako mesto, tega nam pač ni treba dakazovati.

Pa tudi koristna je.

Nihče ne taji, da bo nova klavnica, še predno bo amortiziran ves stavbeni kapital, donašala mestu lepih, stalnih dohodkov, ki se bodo še zvišali, ko se poplača ves dolg in se pomnoži število prebivalcev.

In konečno se špekulira na komoditeto meščanov in hujska s tem, da se bo moral vsak pokoriti klavnemu redu. «Komu neki je kaj mari, kaj jaz koljem in kje», tako se argumentira. Prijatelj, to je drugače. Konec pride.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Gospod Hinko Rebolj, asistent c. kr. državne železnice, je premeščen iz Kamnika v Kranj.

«Slovenski List» — zopet pred sodiščem! Kakor smo poročali svoječasno, je «Slovenski List» na prav nesramen način kradel čast «Gorenjskemu Sokolu» in gospodu Rudolfu Kokalju. Radi teh dveh slučajev se bo vršila v ponedeljek 18. t. m. kazenska obravnava proti odgovornemu uredniku «Slovenskega Lista» pred ljubljanskim okrajnim kot kazenskim sodiščem. Da se izogne porotne obravnave, je izjavil odgovorni urednik, da sta inkriminirani notici prišli brez njegove vednosti v list, da tedaj niti bral ni dotičnih poročil. Dasi je tak izgovor malo verjeten, bi se niti odgovornemu uredniku «Slovenskega Lista» ne čudili, ko bi se slednjič tudi že njemu gabilo vkvarjati se z umazani dopisi iz Kranja. To je sedaj v kratkem že tretji slučaj, da se bo moral odgovorni urednik «Slovenskega Lista» zagovarjati radi zlaganih in razžaljivih vesti iz Kranja. Kaj čuda, če se je mož naveličal tega nevarnega posla! Kakor smo razvideli iz zadnjega «Slovenskega Lista», je dosedanji odgovorni urednik odstopil in prepustil to nič kaj prijetno mesto drugi osebi, ki se bo od sedaj naprej morala pokoriti za eventualne nadaljne korake kranjskega «verodostojnega» poročevalca. Obžalujemo le, da pravična kazen v takem slučaju ne doleti onega, ki bi jo zaslužil. Izvedeli smo iz povsem zanesljivega vira, da je večina iz Kranja v «Slovenski List» poslanih dopisov in notic prišla na uredništvo pod imenom prečastitega gospoda dekana Antona Koblarja (eno notico je podpisal bivši tiskar Pysch)! Kako se pač strinja tako početje s poklicem katoliškega duhovnika? Namesto, da bi pomirjevalno vplival na že itak preveč razburjene duhove, pa vliva olje v ogenj! Ali se gre morda v tem slučaju tudi za «vero»? S to izjavo smo ponudili prečastitemu prav lepo priliko, da bo nastopil proti «Gorenjcu» — ali pa tudi ne!

«Slovenski List» da si v svoji zadnji notici iz Kranja poleg drugih neresnic poročati od svojega dopisnika tudi, «da je župan Šavnik časti iskal po neki preiskavi, kjer je pa pogorel». — Resnice na tem je le toliko, da je g. župan vsled preiščljeno škodoželjno ne neposredno njega osebe tikajoče se notice v 8. štev. «Slovenskega Lista» res zahteval natančne preiskave. Ta preiskava se je potem tudi vršila in je, kakor smo zvedeli od več verodostojnih strani, dognala, da je bila omenjena notica navadna, prav grda denunciacija. Župan je torej z izidom te preiskave lahko prav zadovoljen, ker je dosegel, kar je nameraval, ne tako pa dopisnik, ki je pošteno pogorel. Dopisnik naj bi bil torej, če že ni hotel storjene krivice popraviti, vsaj molčal, da bi mu ne bilo potreba s takimi zlaganimi poročili prikrivati svoje blamaže.

Novih konsumnih društev ne mislijo naši klerikanci — kakor se nam poroča iz zanesljivega vira — nič več snovati, ker so nekatera do sedaj ustanovljenih takih društev že žalostno poginila, še vsa ostala pa zadene prej ali poznej tista usoda. Glavni konsumniki so neki zelo poparjeni zaradi tega in bi najraje vsa konsumna društva takoj pomedli s površja slovenske zemlje ali pa tako naredili, kakor bi jih nikoli ne bilo. To zadnje, bi jim bilo še najljubše. Ali ker jim tega ni mogoče storiti, začeli so premišljevat, kako bi počasi odpravili konsumna društva, da bi se kmetsko prebivalstvo preveč ne razburilo in v svoji nevolji ne prekucnilo njih trhle organizacije, ko bode moralo začeti poravnati konsumne dolgove. In glejte, bistre farovške glavice, katere imajo na svetu največ časa in sedaj na Slovenskem tudi največjo pravico za politikovanje, so že iznašla način, po katerem bodo naše kmete tolažili razni župniki in kape-lanje, ko se bo de v blagoslovljeni prodajalnici posušil zadnji sod petjota ter izginil zadnji kos preležanega in plesnivega ali zarjavelega blaga. Govorili jim bodo sladko in prilizano na srce, da se s konsumnimi društvi dela krivica in škoda gostilničarjem in trgovcem ter, da se dela z njimi tudi razprtija in sovraštvo med župljani. Zatorej je najbolje, da se kmetske zadruge popolnoma odpravijo, da se bode potem zopet povrnil potrebni mir in edinost v župnijo. Tako je že začel neki župnik na Gorenjskem napovedovati konec svoje prodajalnice, ka-

tera je bila preje po njegovih mislih tako potrebna tamošnjim kmetom, ter se laska svojim nasprotnikom rekoč: «Bodimo spet prijatelji, kako sem vam dober: vam na ljubo bom opustil našo kmetijsko zadrugo.» Kdo bi se z zaničevanjem ne obrnil od takega hinavskega prijatelja!

Električno luč hoče še letos vpeljati gospod Adolf Kreutzberger iz Kranja. Prošnjo za dovoljenje je že vložil na tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo.

Dijaški kuhinji v Kranju je daroval g. Jos. Kovač posestnik v Kranju, povodom smrti svoje soproge 50 K, za kateri velikodušni dar se odbor iskreno zahvaljuje.

Cirkus Nemeček je dospel v Kranj. Danes se vrši prva predstava. Opozarjamo na današnji inserat.

Rujavorumenkast sneg. Iz Radovljice se nam piše dne 11. marca: Dne 7. t. m. je tu okrog zapadel nov za ped debel sneg. Od tistega dne do danes pa je skoro neprenehoma deževalo in tudi snežilo vmes. Vsled tega so pota postala zelo grda. Danes zjutraj pa smo zagledali zunaj nekaj izvanrednega. Po noči je zapadel za palec debel sneg in ta sneg ni bel kakor ponavadi, temveč je rujavorumenkast; na nekaterih mestih, kjer ga je bolj na debelo, pa je videti rujavordečkast. Ljudje, ki se vozijo po železnici tod mimo, pripovedujejo, da je gori okrog Dovjega novozapadli sneg še temnejše barve, v Trbižu pa je neki tako rujav, kakor bi bil polit s kavo. — Ravnotake vesti prihajajo iz Koroške in Gornjega Štajarja. V Italiji je padal menda takoimenovani «krvav dež», ki je prinesel med dežjem mnogo peska. Sodi se, da so se pripodile megle iz vroče puščave Sahare.

Naprej. Radovljiški naprednjaki so sklenili, da se bodo odslej pozdravljali z besedo «naprej» in da bodo vsako veselico in zborovanje pričeli s pesmijo: «Naprej zastava Slave —».

Zdravstveno stanje v radovljiškem okraju. V Mošnjah je obolelo na hripi 33 otrok, 3 so umrli, drugi so ozdraveli. — V mnogih občinah se je pojavila davica.

Na Rečici, sodni okraj Radovljica, so našli dne 8. t. m. mrtvega 40letnega slaboumnega Ivana Zemlja. Umril je od mraza in lakote, ker se ni upal beračiti, ampak se je le živel od tega, kar mu je kdo dal prostovoljno.

V Godešicah pri Škofji Loki je dne 7. t. m. ob dveh ponoči čakal za vilami čevljarški pomočnik Janez Jugovic posestnikovega sina Janeza Hafnerja iz Godešič, da bi ga prebodel. Ko mu je pa Hafner izbil vile iz rok, je potegnil nož iz žepa in ga ranil. Hafner je težko poškodovan. Jugovica so izročili sodniji v Škofji Loki.

V Selca pride za župnika — kakor se zatrjuje — g. Tomaž Rožnik z Jesenic. Finis coronat opus!

Na Goričanah pri Medvodah so se dne 8. t. m. tepli fantje. Posledica tega tepeža je bila, da je bil delavec Petač nevarno ranjen. Pretepače so odvedli na sodnijo v Ljubljano.

Z Ježice. V nedeljo zvečer se je v tukajšnji farno cerkev priklatil tat, ki je izpraznil nabiralnik pri velikem oltarju. Pri nabiralniku stranskega oltarja ga je ostrušila oseba, ki je slučajno prišla v cerkev molit. Tat je okoli 20 do 30 let star, čedno oblečen, krepak in gotovo že vajan tatvine.

Porotne obravnave. 19letni tesarski pomočnik J. Pavšič iz Podrečja, obtožen hudodelstva uboja, je bil obsojen na tri leta težke ječe, poostrene s postom vsake 14 dni. — 22letni tesar Valentin Kopitar in njegov 18letni dninar Jože Kopitar iz Mengiša, obtožena hudodelstva ropa, sta dobila vsak po deset let težke ječe, poostrena z enim postom mesečno in trdim ležiščem v temni celici dne 21. januarja vsakega kazenskega leta. — 19letnemu delavcu Janezu Koncu iz Kranja, katerega je državno pravdnštvo obtožilo hudodelstva uboja, je sodišče prisodilo trinpol leta težke ječe poostrene mesečno s postom in trdim ležiščem v temni celici dne 4. februarja vsakega kazenskega leta. — 61 let stara posestnica Ivana Repe iz Hraš pri Radovljici, obtožena hudodelstva goljufije, je bila obsojena na tri mesece ječe.

Na Kranjskem sploh.

V Idriji je začel izhajati nov list «Jednakopravnost».

Križem sveta.

Potres so čutili dne 11. t. m. na Tirolskem pri Bocnu. **Nevarnega «tička»** so vjeli v Greisenhofenu na Bavarskem. Imenuje se Matija Kneisl. 25 orožnikov je vdrlo v hišo, kjer je prebival. Štiri mesece je že ropal in moril ljudi. Da bi mogli priti na sled temu roparju, so razpisali nagrado 1000 mark.

Sto zibelk je naročila laška kraljica Jelena, ki pričakuje veselega dogodka. Zibelke s krasno opravo hoče menda darovati 100 laškim materam, ki bodo povile tisti dan kakor ona.

Zanimanja vredna razkritja prijavljajo poljski listi. Postopanje lvovske občine v prenešenem delokrogu glede izsterjanja davkov je uprav nečuveno. Zastanki samo direktnih davkov znašajo 7 milijonov. Kdor pozna razmere pri občini in je grozil, da jih razkrije, tistemu ni bilo treba plačati nobenih davkov. Velika večina občinskih svetnikov sploh ne plača nič davka. Nekateri so dolžni že več let nad 10.000 gld., a se jih še ne terja. V zadnjem času so bile cele skladovnice aktov zmetane v kanal, da se tako onemogoči natančen pregled.

Kako se na Grškem prepreči svatba? Nek mlad premožen doktor se je proti volji svojega očeta zaročil z dekletom, ki ni bilo niti bogato, niti lepo. Sklenil je, da se z njo poroči. Njegov oče, ki je bil vsled tega hudo užaljen, je izkušal to preprečiti. Nevesta je čakala že v zakristiji, tudi duhovnik je že prišel, a ženina še ni bilo. Kaj se je zgodilo? Na poti v cerkev je napadla tropa oboroženih in našemljenih postav ženinov voz. Tedaj so mu molče namignili, seveda tako, da se ni branil, naj izstopi iz voza. Spremili so ga potem v samotno kočjo, kjer je moral, grozeč mu s pištolami, slovesno priseči, da se odpove svatbenim načrtom. Na to so se našemljenci razkrinkali in pred bivšim ženinom so stali — sami najboljši prijatelji očetovi. Izjavili so, da so ravnali po ukazu strogega očeta. Slednjič so spremili sina, ki se je na tako nenavaden način podvrgel očetovi volji v očetovo hišo, kjer je bil ljubeznivo sprejet.

V Čikagi (Amerika) je dne 11. t. m. počil v ondotni parni pralnici kotel. Vsled tega je vse poslopje v razvalinah. 30 deklic in 50 mož je ubitih.

Gospodarske stvari.

Zavetišče za nevrastenike.

Razlaga dr. Ivan Jan.

Dalje.

Po zračni kopeli in zajutruku pričelo se bode delo, katerega se bode vsak po svojih telesnih močeh udeleževal. Kraj, kjer bo stalo zavetišče, je zanemarjen občinski pašnik. Obrniti hočemo ost in iz puščave napraviti raj. Okrog kočice se napravita ograja in vrt, od kočice se napravijo do najkrasnejših prizorov in razgledov ozke in dobro nivelirane stezice. Nepotrebni štori in grmovje ter kamenje se odpravi, praprot ugonobi in iz slabega pašnika postane že v prvem letu lep rodoviten pašnik, pozneje rovt in slednjič vrt. Prvi bolniki, ki pridejo k meni, radovali se bodo na tem, da bodo pomagali graditi si kočico, napravljati in popravljati pota ter olepševati kraj svojega bivanja.

S posekanim grmičjem in štori, z napravljenim kamenjem imam še poseben namen. Skuhala se bode na mestu apnenica in s tem apnom zidale se bodo kočice. Čez par tednov bodo prvi gostje silili zopet med svet. Napravi se zanje filijalka na Kleku ali kjer si boji na Pokluki poleg kake planine, zmiraj pa tik svežega mleka in dobre vode. Tu se ponavlja tisto, kakor vrh Homa z različnimi premembami. Kakor ondi napravljali se bodo tudi tukaj izleti v bližnjo okolico za pol dneva in tudi za cel dan. Kako pa bo s kopanjem in umivanjem pri takih izletih? Prav primitivno. Vsak moški gost bo imel čevlje na kveder, planinsko palico in nahrbtnik, v nahrbtniku pa hlačice za kopanje, gobo za umivanje in perilo za preoblečenje in slednjič kak grizljaj. Pot se uravna tako, da pridemo mimo kake tekoče vode ali kakega mrzlega studenca. Akoravno segreti, se v prvi skopljemo, pri slednji na pol ali docela umijemo, preoblečemo perilo

in hajdi naprej. Pri studentu rabi se goba za brzo umivanje po Kneippovih propisih. Se nadaljuje.

Ljubljanska kreditna banka je imela dne 6. t. m. svoj prvi redni občni zbor. Na istem se je predložila bilanca, katera kaže, kako lepo je napredoval ta mladi zavod v prvih štirih mesecih svojega poslovanja. Ta lepi razvoj je po besedah ravnatelja gospoda L. Pečanke zahvaliti trudoljubivemu delovanju upravnega odbora, nadalje «Češki deželni banki», «Živnostenski banki» in slovenskim posojilnicam, katero so s svojimi mnogoštevilnimi vlogami pripomogle, da se je lahko razširil delokrog banke in da se je dosegel uspeh, ki se zrcali iz naslednjih bilančnih števil. — Bilanca za 31. december 1900, to je torej za prve 4 mesece, odkar je pričela »Ljubljanska kreditna banka« poslovati, izkazuje sledeče točke: Aktiva: 1.) Blagajna K 68.921·52, 2.) Menice v portfelju K 1.279.904·36, 3.) Devize, valute in novci K 8.143·09, 4.) Predujmi na vrednostne papirje K 86.592·89, 5.) Lastni vrednostni papirji K 78.932·13, 6.) Dolžniki K 22.864·78, 7.) Inventar in oprava (K 10.635·14, odpis od tega K 2.892·20), K 7.742·94, skupaj K 1.554.102·71. —

Pasiva: 1.) Delniški kapital K 500.000—, 2.) Vloge na hranilne knjižice K 133.207·71, 3.) Vloge na tekoči in žiro račun K 790.324·66, 4.) Upniki K 118.697·13, 5.) Tranzitivne obresti K 11.873·21, skupaj K 1.554.102·71. Račun zgube in dobička izkazuje sledeče številke: Prejemki: Obresti iz vrednostnih papirjev K 671·38, Obresti iz menic, predujmov in tekočih računov K 40.768·10, Provizije in različni prejemki K 5.111·40, skupaj K 46.550·97. — Izdatki: Obresti iz menic (reeskompone in tranzitivne obresti) K 18.018·82, Obresti iz vlog in tekočih računov K 8.931·08, Plače in stanarine K 5.833·95, Upravni in ustanovni stroški K 10.441·77, Davki in pristojbine K 433·15, Odpis od inventarja K 2.892·10, skupaj K 46.550·97. — Promet v posameznih kupčijskih področjih: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun: Vloženo K 1.470.370·63, Dvignjeno K 546.838·26, Saido dne 31. decembra 1900 K 923.532·37. — Menice: Eskomptovane menice K 2.092.109·23, Zapadle in reeskomptovane menice K 812.204·87, Ostalo v portfelju dne 31. decembra 1900 K 1.279.904·36. — Vrednostni papirji: Kupljeno K 485.335·31, Prodano K 406.403·18, Saldo dne 31. decembra 1900 K 79.932·13. — Devize, valute in novci: Kupljeno K 198.432·66, Prodano K 190.289·57, Saldo dne 31. decembra 1900 K 8.143·09. — Predujmi na vrednostne papirje: Dovoljena posojila na vrednostne papirje K 197.187·55, Vrnjena posojila na vrednostne papirje K 110.594·66, Saldo dne 31. decembra 1900 K 86.592·89. — Blagajnični promet: Prejeto K 7.595.705·92, Izdano K 7.525.784·40, Saldo dne 31. decembra 1900 K 69.921·52, Skupni promet od 1. septembra do 31. decembra 1900 K 33.005.270·92. — Občni zbor je odobril računsko zaključke in podelivši upravni svetu absolutorij, po nasvetu upravnega sveta spremenil nekatere določbe pravil, ker je praksa pokazala, da prvotno sprejeta pravila ne ustrezajo popolnoma. Občni zbor je obiskalo 24 delničarjev, kateri so zastopali 815 delnic in imeli 81 glasov. Ta obilna udeležba kaže, da je zanimanje za ta narodni zavod zelo veliko, katero zanimanje bo imele gotovo blagodejni uspeh.

Stroj za odmetavanje snega. Železniški promet je ob zimskem času včasih zadržan vsled sneženih zametov in čestokrat traja več dni, predno se proga, t. j. železniški tir, napravi dostopen. V novejšem času so izumili nek nov stroj za odmetavanje snega, z imenom «Rotary», ki že tekom vožnje odkidava sneg. Železniške uprave na Pruskem, v Rusiji in na Ogrskem so že vpeljale ta stroj, ki tehta 100.000 kil in ima 700 konjskih moči. Celo 3 do 4 metre visoki sneženi plazji, se morejo na ta način odstraniti.

Tedenski sejem v Kranju dne 11. t. m.

Prignalo se je 310 glav goveje živine, 3 telet, 14 prašičev, — ovac, — buš, — koz. 50 kg: pšenice K 7·75, prosa K 7·50, ovsa K 6·50, rži K 7·50, ajde K 7—, ječmenja K 7·50, fižola koka K 11— ribničana K 10—, krompirja belega K 2·25, rumenega K 2·50, deteljno seme K 45— do K 52—.

Listnica uredništva.

Gosp. K. N.: Vaš spis «Kdo je sovražnik sreče in blagostanja?» pride v 13. številu na vrsto. Prosimo potrpljenja! — Dopisniku iz Gorij: Prihodnjič.

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2.395.532 kron 85 vinarjev. — Stanje hipotečnih posojil 1.641.468 kron 88 vinarjev. 4—5

Več omar, postelj

modrocev i. t. d. se proda.

39—2

V. Omersa v Kranju.

100 centov travniškega sena

ima **naprodaj** oskrbnitvo graščine **Brdo** pri Kranju. 45—1

Natančneji pogoji se zvedo istotam.

Odda se v najem

Pleiweissova pristava z njivami (15 mernikov posetve) in pripadajočim kozolcem ter njiva «**Malika**» (18 mernikov posetve), za pet let. — Na oddajo pristave opozarja se posebno trgovce z lesom. Natančneje zve se pri gosp. **Ferd. Sajovic-u**, trgovcu v Kranju. 51—1

Sobni slikar.

Vse sobne slikari je po najnovejših vzorcih in sploh vse, kar spada v to stroko, kakor tudi vsa pleskarska dela prevzame po najnižjih cenah ter se slavnemu občinstvu priporoča. 52—1

Anton Soklič

v Kranju (g. Matiašič-a hiša).

Brzovjav!

Cirkus br. Němeček

je došel v Kranj in je postavil svoj cirkus na sejmišču.

Družba obstoji iz 18 oseb in 10 izvrstno dresiranih konj. — Predstave obstojajo v umetnem jahanju in v dresuri konj. — Perzijske in japonske igre.

1. briljantna predstava

se vrši

danes v soboto, 16. t. m., ob 8. uri zvečer.

Blagajnica se otvori ob 7. uri. — Vsako nedeljo in praznik dve predstavi, prva ob 4. uri popoldne, druga ob 8. uri zvečer. — Cirkus je dobro pokrit in igra ob vsakem vremenu.

Vstopnina: Sedeži 50 kr., I. prostor 40 kr., II. prostor 30 kr., galerija 15 kr.

Dijaki in vojaki plačajo na galeriji 10 kr. — Vstopnice se morejo debivati v cirkusu po dnevu ob vsakem času, in veljajo samo za tisti dan, ko so kupljene, za druge dni niso veljavne.

Za mnogobrojni poset uljudno vabi ravnateljstvo

Gotovo zanesljivo seme

domače detelje, nemške detelje (lucerne), razne trave; velikanske pese, grahore, zgodnjega ovsa, zelo lepe jare rži in ječmena, pravega ribniškega fižola, vsakovrstnih vrtnih zelišč in cvetlic

48-1 dobiva se najceneje pri

Ivanu Majdiču v Kranju.

Isti priporoča tudi svojo zalogo vsakovrstnega **žita**, pravega **dovskega mavca** (gipsa), priznано najboljšega koroškega **Roman-** in **Portland-cementa** kakor tudi razne špecerijske robe.

NB. Deteljno seme je očiščeno od predenice (žide) na nalašč v to svrhu nabavljenemu stroju. Kupec dobi pri odjemu večje množine garancijski listek, kateri ga opraviči do brezplačne preskušnje semena pri c. kr. semenški kontrolni postaji na Dunaju.

Za napravo travnikov se dobivajo posebno skrbno namešana travna semena, nalašč urejena za mokra in suha tla.

Due sobi

3 opravo in hrano se oddašti takoj.

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo «Gorenjca». 35-4

Loterijska srečka dne 9. marca t. l.

Trst: 33 13 39 23 74

Otvoritev nove trgovine ,pri novi tovarni'

v pondeljek dne 11. marca t. l.

v Kranju

nasproti špecerijske prodajalnice
gosp. Puppota

v kateri se bode vsake vrste manufakturnega blaga, in sicer: **sukneno in volneno blago** za ženske obleke, **platno**, štrikane kakor tudi bele **srajce, kravate**, nadalje narejene **bluze, spodnja krila in predpasnike, dežnike** in **solnčnike**, kakor tudi razne vrste v to stroko spadajočega blaga po tovarniških cenah prodajalo, zategadel priporočam to ugodno priliko kolikor mogoče uporabiti.

Z odličnim spoštovanjem

Friderik Hodschar

„pri novi tovarni“, Kranj.

46-2

Javna zahvala.

Jaz **France Dolhar**, posestnik in mlinar v Predosljih h. št. 29, okraj Kranj, izrekam tem potom javno zahvalo

c. kr. priv. avstr. zavarovalni družbi

„*Dunav*“ na Dunaju

osobito pa nje glavnem zastopniku, gospodu **Rudolfu Kokalju** v Kranju, za tako hitro in povoljno oškodovanje moje dne 24. februarja t. l. pogorele hiše in poškodovane mlinske oprave.

47-1

V Predosljih, dne 4. marca 1901.

France Dolhar l. r.

KLOBUKE

najnovější fagone priporoča po nizki ceni 57—51

J. S. BENEDIKT na Starem trgu.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Pravo

plzensko pivo

iz združne pivovarne

Agentura.

vedno popolnoma sveže v sodih in steklenicah
se dobiva 59—51

v zalogi Ivana Gorupa.

Telefon št. 90.

Trgovska komisija.

Šivalni stroji
in kolesa.

Tovarniška zaloga
IVANA JAX-A

Dunajska cesta št. 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa.

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje
zastonj. 63—50

Nepremočne vozne plahke

v različni velikosti in kakovosti ima po nizki ceni vedno v zalogi
108—42

R. Ranzinger

špeditec c. hr. priv. južno železnice, Ljubljana, Dunajska cesta št. 15.

Fran Detter

LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1.

Prva in najstarejša 73—49

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo
vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča Jv. Pr. Lampret v Kranju.

Ernest Fevniker

na Dunajski cesti v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo prvo in največjo zalogo vseh vrst

galanterijskega, norimberškega,

misionskega in virkanega blaga ter igrač

na debelo in drobno.

Zunanja naročila točno. — Cene nizke.

72—50

FILIP FAJDIGA

Zaloga in lastna izdelovalnica

sobne oprave

Prešernove (prej Slonove) ulice št. 50

priporoča svojo veliko 61—50

zalogo sobne oprave

vsake vrste garnitur i. t. d.

Jamči se, da je v blagu lastnega izdelka vedno
suh les.

MODROCE na peresih (Federmatratze), stole
in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem
točno po naročilu in po nizkih cenah. —

V Kranju se dobivajo stoli pri g. J. Anzeljcu na glavnem trgu.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da se je

„pri avstrijskem cesarju“

v novozgrajeni hiši otvoril hôtél. 62—51
Priporočam slavnemu občinstvu prijazne sobe
za prenočišča.

Gostilna se nahaja še v stari hiši, kjer se točijo
pristna dolenska, istrska in štajerska vina.

Za dobro postrežbo se jamči.

Gospodom posestnikom vozov je na razpolago konjski
hlev in prostorno dvorišče.

— CENE NIZKE. —

Dobro znana, že čez 30 let obstoječa stara gostilna

„pri Tišlerju“

Kolodvorske ulice št. 26

gredoč od kolodvora proti mestu na levo, na kar se slavno potujoče
občinstvo, da se izogne pomoti, posebno opozarja. Dobra postrežba,
vedno sveža okusna jedila, pristna vina, izborna, ob vsakem času
sveže pivo. Dalje je v tej staro-znani gostilnici vsikdar na razpolago
mnogo sob s snažnimi posteljami, vse po jako nizki ceni.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojni dosedanji
obisk, priporoča se naklonjenosti mestnega in kmeškega občinstva
tudi za nadalje 113—45

Leopold Blumauer, posestnik in gostilničar.

Pri nakupovanju

suknenega in manufakturnega

blaga se opozarja na tvrdko 58—51

HUGO IML

Špitalske ulice šte. 4

Velika zaloga suknenih ostankov.

Največja fovarniška zaloga sukna

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 20

priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst 77—52

suknena blaga

jägerndorfskih, brnskih in angleških štofov, vsake vrste letnega in zimskega lodna, kakor tudi mnogovrstnega

manufakturnega blaga

hlačevine in vse k oblekam potrebne oprave. — Velika zaloga volnena in bombažna blaga za ženske obleke, svilnatih in volnenih robcev.

Krojačem, ki stržijo mnogo blaga, posebno znižane cene.

Bogata zbirka vzorcev sukna se razpošilja na zahtevanje.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceneji nakup kot povsod drugod.

IVAN KORDIK

trgovina z galanterijskim blagom

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo na drobno in na debelo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

z alpake in alpake-srebra, in veljajo predmeti iz alpake (trpežne bele kovine):

1 tucat žlic, navadnih gl. 4-40,	težkih gl. 5-50
1 " " za kavo " 2-20,	" " 2-60
1 " nožev ali vilic " 6-	" " "
1edna velika žlica za mleko gl. —80,	za juho gl. 2-
Noži in vilice z roženim, košenim ali trdo-lesenim ročajem:	
12 parov navadnih od gl. 1-80 do gl. 3-	
12 " boljših " " 3-50 " " 7-50	

Svečniki iz alpake, visoki 21 24 26½ cm

84—51 gl. 2— 2-30 2-60

Adolf Hauptmann

tovarna 75—52

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kileja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštine prosto.

G. Tönnies, Ljubljana

tovarna za stroje, železo in kovinolivnica

priporoča kot posebnost vse vrste
stroje za slamoreznice
in žage. 81—51Prevzame in izvršuje stav-
binska in tesarska dela.

Bredtiskarija.

Franja Meršol Ljubljana
Mestni trg 18

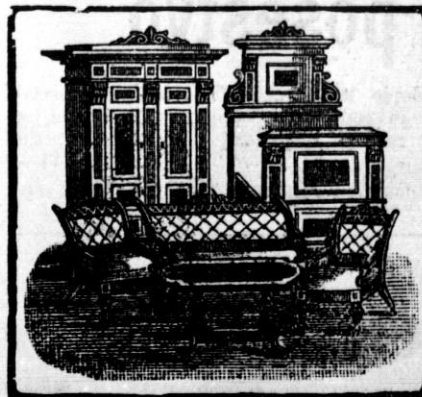
priporoča svojo veliko 82—52

zalogo pričetih in izdelanih ročnih del

in vsa v to stroko spadajoča dela. Sprejemam vsakovrstna

bela, zlata in svilnata ročna dela

(monogramne).

Vsa dela se izvršujejo točno in po niskih cenah. — Zunanja
naročila točno.**R. LANG, Ljubljana (Kollzej)**tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, nastoljacev, pohi-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 76—52

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštine prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Prva električna ljubljanska
tovarna mrežastih ograjPleteno žično
omrežje.Trnasta žična
ograja.106—47 **AVGUST-a ŽABKAR-ja** priporočarazličnih mrežastih ograj za pašnike, vrtove, okna, vrata l t d. kakor tudi vsa
druge kjučevničarska dela. — Nizke tovarniške cene. — Točna in solidna postrežba.

Proti malokrvnosti.

Železnato vinolekarnarja **G. Piccoll-ja**

v Ljubljani

dvornega založnika Nj. svetosti
papeža

ima v sebi 90 krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča kina - železnata
vina, katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno
namizno vino. 161b—34Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina
pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabeledih
osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in
bolehavih otrocih.

Dobiva se v steklenicah po pol litra za 1 gl.

Lepo posestvo

ki obsega gospodarsko poslopje in hišo, za 50 mernikov posetve, nekaj travnikov in boršta, je rodovitnega polja, vse v najboljšem stanu, je zaradi družinskih razmer **naprodaj**. — Proda se tudi kosoma ali na obroke. 41—2

Natančneje se zve pri lastniku **Andreju Grašiču**, na Rupi, hiš. št. 13.

Sprejme se

učenec.

Kje? pove iz prijaznosti upravnitvo «Gorenjca». 40—2

„Styria“-kolo

še dobro ohranjeno, se pod ugodnimi pogoji proda.

Več se zve pri upravnitvu «Gorenjca». 32—4

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen) 1—6

pri **Albinu Rantu**, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K 50 vin.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Šubic & Prašnikar

krojača v Kranju

se priporočata sl. občinstvu v izdelovanje vsakovrstnih oblek, tudi najbolj finih, dalje salon-skih oblek in uniform, i. t. d. 47—1

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 188—13 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzetjem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerazvite, okrevajoče, slabotne, malokrvne, blede, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkoczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (četrt kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkoczyja **Želodčne** kaplice. Izborno sredstvo za zelodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utesujoče, tek vzbujajoče, čisti zelodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, zelodec čistilne. Čistijo zelodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje zelodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatlje 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko, raztvorljivim apnenim železom, utesuje kašelj, raztvorja sluz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utesujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poziljavajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preizkušeno sredstvo proti bolestim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zulfem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati, Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkoczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkoczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že bližje 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prašičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dijetelno sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsčo. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzetjem.

☘☘☘ Pozor! ☘☘☘

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu

priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovije sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; «univerzalko», prikladno za male občine, ki se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice i. t. d., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za aceten-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste, Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

==== Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto. =====

10—9

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrta leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnitvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnitvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.